

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN]

MAANDOVERZICHT

VERTROUWELIJK

ALGEMEEN

De breuk tussen Cuba en de Chinese Volksrepubliek, welke op de vooravond der triccontinentale conferentie officieel aan het licht kwam, werd afgelopen maand groter. CASTRO's beschuldigingen aan het adres van China vonden weerklank in het Sovietblok en werden in Latijns Amerikaanse gezaghebbende kringen met genoegen ontvangen.

De guerrillabeweging in Venezuela vertoonde steeds meer tekenen van bloedarmoede. Onenigheid in de amplia base maakte echter juist nu dat de verlangde "pacificatie" mogelijk begint te lijken, de politieke stabiliteit van het land weer wat bedenkelijker. LEONI en VALENCIA ontmoetten elkaar om de banden tussen hun landen te versterken.

Het grensgeschil omtrent het Essequibo-gebied werd in Genève op de lange baan geschoven. Er was kritiek op de uitslag in Venezuela, maar heftige reacties bleven vooralsnog uit.

In Colombia was de verkiezingscampagne voor de in maart te houden parlementsverkiezingen in volle gang. De dood van Camilo TORRES veroorzaakte bij vriend en vijand verslagenheid.

Costa Rica koos een nieuwe president. De kandidaat van de regeringspartij, Daniel ODUBER, verloor de strijd met een gering verschil tegen de kandidaat van de Partido de Unificación Nacional, José J. TREJOS. De regeringspartij, Partido de Liberación Nacional, haalde echter 28 zetels in de nationale assamblée tegen 27 voor de coalitie-partij van de nieuwe president. Dankzij de steun van de twee gekozen vertegenwoordigers der Unión Cívica Revolucionaria, kreeg TREJOS toch een minuscule meerderheid in het parlement. Algemeen werd aangenomen dat ODUBER de verkiezingen verloor door de steun welke hij van de Costarikijnse communisten ontving. De communistische leider, Manuel MORA, noemde ODUBER "het minste van twee kwaden". Hiermede hielp hij TREJOS op ODUBER het onverdiende etiket met de rode tint plakken.

Ook Guatemala bereidde zich voor op verkiezingen. De kandidaat van de Partido Revolucionario, Julio Cesar MENDEZ, was vooral gezien de verdeeldheid onder de conservatieven, de favoriet. De vraag was of hij, indien hij won, zou "mogen" regeren. Het beste waarop hij mocht hopen was een "proeftijd" onder het wakend oog van PERALTA, de aftredende juntapresident.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

Vroeg in de maand februari braken er weer hevige onlusten uit, welke eindelijk leidden tot het vertrek van commodore RIVERA CAMINERO. De minister van defensie vertrok naar Washington, waar hij thans de post van militair attaché bekleedt.

De chefs der luchtmacht- en legerstaven, de generaals Juan de los SANTOS CESPEDES en Jacinto MARTINEZ ARANA, bleven echter het presidentiële bevel negeren. GARCIA GODOY bleek bereid zich neer te leggen bij hun halsstarigheid, maar een algemene staking, waarin Juan BOSCH een belangrijke rol speelde, dwong hem tenslotte tot een compromisbesluit dat geen der partijen geheel bevredigde. De beide generaals werden weggepromoveerd tot viceminister zonder verantwoordelijkheid en als chefstaven vervangen door een tweetal kolonels, Juan FOLCH PEREZ en Osiris PERDOMO. De algemene staking werd opgeheven, maar BOSCH gaf te kennen dat de P.R.D. de verkiezingen zou boycotten indien de regering "een speelbal blijft van opstandige militairen". In tegenstelling tot FOLCH en PERDOMO, van wie verwacht werd dat zij dezelfde uitdagende houding tegenover het burgerlijk gezag zouden innemen als hun voorgangers, zou de opvolger van RIVERA CAMINERO, de nieuwe minister van defensie, Enrique PEREZ y PEREZ, een gematigde figuur zijn. Zijn benoeming is dan ook de enige welke met algemene instemming is begroet.

Algemeen toegejuicht was ook het gedwongen ontslag van de chef der nationale politie, generaal Hernán DESPRADEL BRACHE. Ook dit was ten dele het gevolg van de onlusten welke leidden tot het vertrek van RIVERA CAMINERO. Door de politie werd op ongewapende betogende studenten geschoten, waarbij verschillende slachtoffers vielen. GARCIA GODOY deelde, naar werd vernomen, in de algemene verontwaardiging. Het is aan te nemen dat DESPRADEL zich ook om andere redenen bij de president onmogelijk had gemaakt.

Handelende op telefonische instructies van iemand "wiens stem op die van de president leek", had DESPRADEL namelijk de samenzweerders, die eind 1965 tevergeefs hadden getracht in Santiago de los Caballeros een omwenteling te entameren, vrijgelaten. Een minder meegaande figuur dan GARCIA GODOY had DESPRADEL op staande voet ontslagen.

De leider der samenzwering, Dr. Tomas Alcibiades ESPINOSA ACOSTA, werd inmiddels - alhoewel voortvluchtig - gekozen tot voorzitter van de nationale raad der Unión Cívica Nacional. Op 24 februari begaf de nieuwe U.C.N.-voorzitter zich met zijn medesamenzweerdere naar de nuntiatuur van Mgr. CLARIZIO, teneinde zich door tussenkomst van de nuntius aan de autoriteiten over te geven. Daags daarna werd door president GARCIA GODOY aan alle betrokkenen amnestie verleend. Aangenomen mag worden dat de president om tenminste zijn gezicht te redden er op heeft gestaan dat ESPINOSA en de zijnen zich al was het pro forma aan zijn genade zouden onderwerpen.

De positie van GARCIA GODOY is inderdaad allesbehalve benijdenswaardig. Hij wordt slechts in het zadel gehouden door tegen elkaar opwegende negatieve factoren. Van het uitstippelen van een consequent beleid is er geen sprake. De beschuldiging van BOSCH als zou hij een speelbal zijn van de militairen is niet zonder grond, maar BOSCH heeft verzwegen van wie de ongelukkige president ook nog een speelbal is. Zoals de toestand thans is, bestaat er in het land praktisch gesproken alleen maar een regering om "te doen alsof".

Na de verkiezingen van 1 juni a.s. kan de situatie zelfs nog verergeren, aangezien het bestand dan voorbij is. De verkiezingsstrijd is inmiddels officieel aan de gang.

Het rechtse front koos zijn kandidaat: Rafael BONNELLY, die van januari 1962 tot de ambtsaanvaarding van BOSCH in februari 1963, het bewind voerde over het land als president van een "raad van zeven". Het zijn nu dus de drie B's, BOSCH, BALAGUER en BONNELLY, die naar de gunst van het volk dingen. Alle drie zijn eenmaal president geweest, terwijl als vignette er aan herinnerd mag worden dat junta-president Donald REID CABRAL destijds lid was van de regeringsraad onder BONNELLY. Het is ergens verbazend dat in een een zo bloedig toneelstuk telkens weer dezelfde acteurs de hoofdrollen spelen. Men kan slechts medelijden hebben met de figuranten die er het leven bij inschieten.

In een radiorede, waarin hij de candidatuur aanvaardde, schetste BONNELLY een schrikbeeld van zijn land. Hij vertolkte de vrees dat de Dominicanen door hun tweespalt en hun "zelfmoordneiging" zichzelf bij de buitenwereld aandienen als onmondig en rijp om onder curatele te worden gesteld.

- 4 -

"Wij zijn het zelf", aldus BONNELLY, "die de voortdurende interventie - een aanval op onze waardigheid als volk - tot een noodzaak maken".

BONNELLY weigerde te geloven dat het volk de anarchie, "nagestreefd door een kleine groep vasallen van Havanna, Moskou en Peking", zelf wenst. Hij deed een beroep op de overige politieke leiders om de komende verkiezingen niet te maken tot een "macaber ritueel van bloed en tranen".

Juan BOSCH wordt - begrijpelijk - geplaagd door het voorgevoel van een militair veto van zijn eventuele stembusoverwinning. Vandaar de felheid waarmee hij in het geweer is gekomen tegen de weigering der militaire leiders om de diplomatieke verbanning door Garcia GODOY te aanvaarden. BOSCH heeft zijn kracht getoond toen zijn oproep tot staken het land enkele dagen volkomen stil legde. Niettemin vreesde de P.R.D.-leider dat hij door deze extreme actie, die het toch al vrijwel bankroete land economisch nog dichterbij de afgrond bracht, de hem nog resterende sympathie bij de burgerij zou verspelen. Daarom aanvaardde hij dan ook zetelverschuiving onder de militairen als alternatief voor het vertrek van De los SANTOS en MARTINEZ.

Nog altijd was BOSCH niet officieel de kandidaat en nog altijd stond het niet vast dat de P.R.D. de verkiezingen niet zou boycotten.

De meest optimistische geluiden over de Dominikaanse Republiek komen uit de mond van BALAGUER. Deze voert een campagne onder het motto van "het is niet waar wat men over de Dominicanen zegt". BALAGUER heeft een grenzeloos vertrouwen in het intellect en in de waardigheid van de Dominikaan. De moeilijkheden worden veroorzaakt door een "enclave in de Ciudad Nueva" en "de aristocraten" in de hoofdstad. Hij heeft het hele land doorgereisd en heeft slechts mensen aangetroffen die met een schone lei willen beginnen. Dat hij hoopt dat men hem deze schone lei in handen zal geven, is vanzelfsprekend. Zijn kritiek op de P.R.D. is, dat deze partij middels het voorlopige bewind van GARCIA GODOY allerlei sleutelposten in handen van partijmannen heeft gekregen en zodoende de verkiezingen op oneerlijke wijze zal kunnen beïnvloeden. Niettemin veroordeelt BALAGUER zijn concurrent BOSCH niet al te krachtig. Hij is zelfs zover gegaan om te stellen dat de P.R.D. aan de verkiezingen móet deelnemen, aangezien elke verkiezing zonder de P.R.D. een "farce" zou zijn. Verder heeft hij aangeboden om - zo hij onverhoopt de verkiezingen mocht verliezen - niet in de oppositie te gaan, maar eerder loyaal met de overwinnaar aan de opbouw van het land te werken.

Hij ontkent de aantijging van BOSCH dat de militairen hem als winnaar willen

- 5 -

zien en zelfs voor hem campagne voeren. BALAGUER heeft voorgesteld om de soldaten gedurende de verkiezingsstrijd in de kazernes te consigneren. Het is een kreet, maar het klinkt goed. Ook vond hij dat het weinig zin heeft om te "jongleren" met het militair commando. Het zijn volgens BALAGUER niet de personen die de schuld dragen van het politieke optreden van het militaire apparaat. Het is de situatie die deze houding in de hand werkt. Vervanging van enkele hoge militaire gezagsdragers door anderen maakt de nieuwbenoemden tevens de nieuwe zondebokken. De sanering zal eerst dan kunnen plaats vinden wanneer een uitspraak van het volk de burgerlijke autoriteiten bekleedt met de soevereiniteit die hen het recht en de macht zal geven om de militairen aan zich te onderwerpen. Daarom keurde BALAGUER de door BOSCH uitgeroepen staking af, als niet alleen kostbaar en doelloos, maar uiteindelijk tegen het volk zelf gericht.

Er zal slechts met belangstelling kunnen worden afgewacht welke der kanshebbers de gevoelens van de massa het beste heeft gepeild. BONNELLY richt zich tot de "bovenlaag" van de bevolking. Zijn groep speculeert er op dat noch de P.R.D. noch de Reformistas een meerderheid zullen weten te behalen, zodat het rechtse front met behoud van veto in het parlement de balans zal kunnen doen overslaan ten gunste van de regeringspartij van zijn keuze.

BOSCH speelt de martelaarsrol en nodigt het volk uit om deze rol met hem te delen. Hij hoopt munt te slaan uit de anti-Amerikaanse nationalistische gevoelens van de bevolking. Vooral in de vakbeweging staat BOSCH sterk, mede door de steun die hij van de links-extremisten ontvangt. Bij de plattelandsbevolking, de petitbourgeois en de ambtenarij is de steun der extremisten voor hem eerder een vloek dan een zegen. Hier heeft BALAGUER zijn grootste aanhang.

Het programma van de Reformistas is "lichtelijk" socialistisch, maar in tegenstelling tot de P.R.D. heeft de partij in wezen geen ideologie. Eerst was er een vacuum. In dit vacuum stapte BALAGUER. Hij had een organisatie nodig, en tenslotte moet elke rechtgeaarde partij een programma hebben. De tekst van het programma is geschreven in de stijl van de verlicht despoot, anno 1966. Termen als "los pobres de la tierra" en "las clases humildes" verraden het paternalisme van de edelman met een sociaal geweten. Er is geen sprake van identificatie met, slechts liefde voor het proletariaat van Juan BOSCH. De grote vraag is of de Dominikaan erkenning van zijn rechten en een eigen

verantwoordelijkheid wenst, of dat hij zijn lot in handen van een goedaardige caudillo wil leggen. Dit zal beslissend zijn voor de race tussen BOSCH en BALAGUER.

VENEZUELA

De belangrijkste punten in het nieuws over Venezuela waren afgelopen maand de Geneefse Conferentie over het grensgeschil met Brits Guyana, de dreigende scheuren in de fundering van de "amplia base" regering, de versnelde verbroekeling van de guerillabeweging en de ontmoeting tussen LEONI en president VALENCIA van Colombia.

Na de verklaringen van Lord WALSTON leek het er op dat Venezuela de conferentie in Genève niet zou bijwonen. Van Britse zijde kwam echter de mededeling dat WALSTON's opmerkingen "verkeerd waren opgevat" en dat Engeland wel degelijk bereid was alle aspecten van het geschil te bespreken. Venezuela had inmiddels een viertal gedeputeerden onder leiding van Alfredo TARRE MURZI naar Parijs gezonden om het Venezolaans standpunt toe te lichten. Een artikel dat in het dagblad "El Nacional" verscheen, en waarin het Venezolaanse standpunt werd uiteengezet, schijnt bij het ministerie van buitenlandse zaken in zeer goede aarde te zijn gevallen. Het artikel werd namelijk vertaald in het Arabisch en zou door de Venezolaanse ambassade in Libanon, vermenigvuldigd tot een dertigduizendtal, worden verspreid in het midden Oosten.

De delegatie welke tenslotte naar Genève werd gestuurd was representatief. Ook de oppositie was er in vertegenwoordigd.

Over het resultaat van de Geneefse besprekingen waren de meningen sterk verdeeld. Beide partijen hebben water in de wijn gedaan en het feit dat de partij in een remisestelling werd afgebroken en pas over vier jaar definitief zal moeten worden uitgestreden, stemt tot voorzichtig optimisme.

De Britten hebben alleen al door hun bereidheid over de zaak te praten een concessie gedaan. De Venezolanen van hun kant hebben voorlopig genoeg genomen met deze "erkenning" van hun aanspraken. In de overeengekomen tekst geven weliswaar geen der beide partijen hun standpunten prijs, maar de mogelijkheid tot hernieuwde arbitrage is geopend.

Aan de oppervlakte is nog niet veel gebleken van ontevredenheid in Venezuela met het resultaat der besprekingen. De regering stelt de overeenkomst voor als

- 7 -

een grote diplomatieke overwinning, maar haar uitlatingen zijn sterk defensief. Inderdaad klinken nu alle recente belligerente frasen die zij zelf in de hand had gewerkt, buitengewoon hol. Toch zijn er slechts enkelen geweest die het optreden van de Venezolaanse delegatie hebben gelaakt. De waarde van het uitzenden van een vertegenwoordiging op brede basis laat zich wellicht thans zien.

De periode van vier jaar welke is uitgestippeld voor het zoeken naar een definitieve oplossing, maakt het zeer wel mogelijk dat Venezuela in de onderhandelingen geen BURNHAM, maar JAGAN tegenover zich zal krijgen. Als dat gebeurt, zal de situatie wel sterk gewijzigd zijn. Immers, één der argumenten - ook voor Venezuela - voor het bereiken van een ongevaarlijk compromis was de vrees dat BURNHAM door een voor Brits Guyana nadelig resultaat in zijn land verzwakt zou worden. Als JAGAN aan de macht zou komen zou deze rem op de oorlogszuchtige gevoelens der Venezolanen komen te vervallen. Ook zouden Engeland en de Verenigde Staten geheel anders staan tegenover een eventueel Venezolaans avontuur.

Nauwelijks was de dreigende splitsing in de U.R.D. afgewend, of er begonnen zich moeilijkheden voor te doen in de F.N.D. Op de nationale conventie van de partij bleek dat de meerderheid der afgevaardigden erg ontevreden was over de rol die de partij in de amplia base coalitie was toegewezen. Terwijl nog niet werd besloten tot een uittreden, werd het partijbestuur door de vergadering slechts gemachtigd om nog een jaar in de regering te blijven, met dien verstande dat het bestuur te allen tijde zonder een conventie bijeen te roepen, zou mogen besluiten om de coalitie vaarwel te zeggen. De beslissing om uit de coalitie te treden zou afhangen van de bereidheid van Acción Democrática om aan de wensen van de F.N.D. tegenoet te komen. Het gevaar voor de F.N.D. was dat voortdurende ontevredenheid in de gelederen over de regeringsrol van de partij, zou kunnen leiden tot verbrokkeling. De partijdiscipline is toch al niet erg strak, hetgeen velen - in alle eerbied - USLAR PIETRI verwijten.

De Venezolaanse guerrilla's gaven afgelopen maand weer blijk van de wens om het bijltje erbij neer te leggen. Hernán CORTEZ MUJICA, alias Comandante Castaño, die Argimiro GABALDON, die het afgelopen jaar jammerlijk om het leven gekomen was, als leider van de groep "Simon Bolívar" was opgevolgd,

- 8. -

gaf zich over aan de regeringstroepen. CORTEZ had verleden jaar José Antonio DIAZ, alias El Gavilán, scherp veroordeeld toen hij hem dit voorbeeld gaf. Hardnekkige geruchten deden de ronde als zouden ook Fabricio OJEDA, Luben PETKOFF en anderen bereid zijn de wapens neer te leggen. OJEDA en PETKOFF zouden zich onder kommervolle omstandigheden in de bergen schuil houden. De regering ontkende dat er een geheime overeenkomst was gesloten met de guerrillaleiders, waarbij vrijwillige overgave zou worden gevolgd door amnestie. De druk op de guerrilla's is echter heel zwaar. Door de jacht op de guerrilla's te koppelen aan geschermd met "pacificatie" en de rehabilitatie van figuren als Domingo Alberto RANGEL, maakt de regering het voor de guerrillaleiders moeilijk het enthousiasme te blijven opbrengen dat opgewassen is tegen de ontberingen van het "Sierra Maestra" bestaan. Gezien de recente kreten in Havanna is het niet aan te nemen dat er geen nieuwe pogingen zullen worden ondernomen, maar het ziet er wel naar uit dat de guerrilleros der laatste jaren aan een adempauze toe zijn.

LEONI en VALENCIA ontmoetten elkaar op de Arauca rivier, waar zij de grens vormt tussen hun beide landen. De gezamenlijke verklaring aan het slot van hun besprekingen was een klassiek werkstuk in bloemrijke gemeenplaatsen. Samenwerking, vrede, culturele erfdelen, eerbied voor de waardigheid van de mens, vrijheid, sociale rechtvaardigheid en democratie waren alle punten waarover men het eens kon worden.

Concrete resultaten werden wel nagestreefd op het gebied van de strijd tegen subversie. De noodzaak voor een meer intensieve economische uitwisseling werd erkend en enkele eerder gemaakte afspraken betreffende gemeenschappelijke projecten werden nogmaals bekrachtigd, waarbij de indruk werd gevestigd dat achter de uitvoering van deze projecten (bruggen, wegen en ontginning) bekwame spoed zou worden gezet. Maatregelen tot het vergemakkelijken van het personenverkeer tussen de beide landen zouden in studie worden genomen. Het kolonialisme in Amerika kreeg een trap na.

CUBA.

Fidel CASTRO onthulde dat Chinees propagandamateriaal in grote hoeveelheden werd verspreid onder de Cubaanse strijdkrachten, niettegenstaande herhaalde waarschuwingen gericht aan het adres van de Chinese Chargé d'Affaires in Havanna. Hiermede ontplooiden de Chinezen, aldus CASTRO, dezelfde activitei-

ten als destijds de Amerikaanse ambassade. Cuba had zich niet bevrijd van een land dat slechts 90 mijlen van haar verwijderd is, om ten prooi te vallen aan een andere machtige staat, die 6000 mijlen verder ligt. De Cubaanse leider waarschuwde de Chinezen er tegen Cuba te onderschatten, niettegenstaande het feit "dat wij slechts een klein land zijn, dat zich niet wil maken tot het revolutionair centrum van de wereld". CASTRO herhaalde dat Cuba niemands satelliet is en het ook nimmer zal worden.

Het vermelden van de afstand tussen Cuba en China was bijzonder onvriendelijk, want het impliceerde Chinese onmacht. De opmerking dat Cuba geen revolutionair wereldleiderschap aspireert, was enigszins misleidend. CASTRO wenst wel het Latijns Amerikaans leiderschap, maar wenst niet voor de Chinese strijd-wagen te worden gespannen.

De felste reactie van CASTRO op de rijst- en suikeraffaire kwam wel toen hij stelde dat waar het in principe op neerkomt is "of in de wereld van morgen de machtige landen zich het recht mogen aanmeten om de kleine landen te chanteren, af te persen en te verstikken".

Diplomatieke waarnemers in Moskou zagen in CASTRO's tirade tegen China het bewijs van zijn volledige overgang naar het Sovietkamp. Er werd op gewezen dat CASTRO in zijn aanval op de Chinezen veel verder was gegaan dan CHROESTSJEV.

Vanuit Tsjechoslowakije kwam begrip voor Cuba's woede op China. In het vakbondsblad "Prace" werd een vergelijking getrokken tussen de Chinese houding en die van de Soviet Unie, dat niettegenstaande een slechte oogst en de noodzaak om zelf graan te importeren, steeds de op zich genomen verplichting om de Tsjechen van graan te voorzien, is nagekomen. Het blad vervolgde: "De toorn der Cubanen is alleszins begrijpelijk. Ook wij hebben in het verleden vaak onprettige ervaringen gehad met de economische politiek van China. Wanneer zij echter een jonge revolutionaire natie nog extra in moeilijkheden trachten te brengen, laat Peking zich pas goed zien voor wat het waard is".

De breuk tussen China en Cuba werd over het algemeen in Latijns Amerika met vreugde begroet. Door de Venezolaanse Minister van Binnenlandse Zaken, GONZALO BARRIOS, werd China de "meest directe vertegenwoordiger van de subversieve gedachte in Latijns Amerika" genoemd.

De O.A.S. diende bij de Veiligheidsraad een klacht in tegen de tricontinentale conferentie. Van alle lidstaten onthield slechts Mexico zich van een

uitspraak. In de brief, gericht aan de Japanse voorzitter van de Raad, werd gewezen op de oproep tot subversie welke van de conferentie is uitgegaan en gesteld dat de conferentie inbreuk heeft gedaan op de principes neergelegd in het handvest van de Verenigde Naties, alsmede op de strekking van de resolutie van de Algemene Vergadering betreffende subversie en interventie.

Antwoordend op de klacht verdedigde CASTRO in een brief aan U THANT het recht van de volkeren van Latijns Amerika om zich te keren tegen de regeringen die de tri-continentele conferentie veroordeelden. Hij bestreed het recht van deze regeringen om hun volk te vertegenwoordigen en noemde haar de "meest slaafse instrumenten van het Yankee imperialisme en Latijns Amerika". De enige uitweg voor de volkeren van Latijns Amerika is naar de wapens te grijpen. Een andere mogelijkheid om de imperialistische oppressie te beëindigen, bestaat er niet, aldus CASTRO.

Hardnekkige geruchten, laatstelijk komende van ex-ambassadeur BRADEN, als zouden er weer "offensieve" raketten op Cuba zijn geïnstalleerd, werden door het Witte Huis ontkend. In een officiële verklaring zeide Bill MOYERS dat de "veiligheidsdiensten" er zeker van zijn dat Cuba sedert 1962 geen offensieve raketten had gekregen.

COLOMBIA

Op 17 februari werd bekend gemaakt dat Camilo TORRES, de ex-priester die zich had aangesloten bij de guerrilla's der z.g. E.L.N., in een treffen met de regeringstroepen om het leven was gekomen.

De dood van TORRES veroorzaakte in het land en ook daarbuiten opschudding. Onmiddellijk werden maatregelen getroffen om in verschillende Colombiaanse steden eventuele onlusten te voorkomen. Wellicht mede hierdoor beperkte de reactie zich tot enkele kleine betogingen die tot opstootjes leidden. Het is ook wel mogelijk dat het bericht eerder verslagenheid dan woede opwekte. Ook in regeringskringen en onder de kerkelijke autoriteiten was men onder de indruk van het gebeurde. President VALENCIA gaf te kennen dat hij het sneuvelen van TORRES (verschillende kranten - en ook niet-linkse - noemden het moord) betreurde. Hij citeerde echter uit Mattheus 26:52 de regering vrij te pleiten.

Wat VALENCIA en de Kerk in verlegenheid bracht is het vernietigend oordeel

dat Camilo TORRES, priester, socioloog en idealist, over de door hen geleide Colombiaanse samenleving velde, door zijn leven te offeren om haar te bestrijden. Hoewel de verderfelijkerheid der communisten nimmer kan dienen als een excuus om bestaande misstanden te handhaven, werkt zij niettemin in de hand dat een onvolkomen status quo een aanvaardbaar alternatief lijkt voor de gepredikte revolutie. Wanneer echter een hoogstaand mens, wiens motieven boven verdenking staan, zich - gedreven door teleurstelling en verbitterdheid - keert tegen het gezag en als martelaar de geschiedenis van zijn land ingaat, dan vraagt de wereld zich af of er nog enige hoop is voor vooruitgang zonder bloedvergieten en of de bestaande orde aanspraak mag maken op bescherming tegen de erkend kwaadaardige vijand die haar bedreigt.

Ongetwijfeld zullen de communisten de dode TORRES voortaan overal bij slepen om bij hun gewroet klinkende munt te slaan uit deze tragische figuur. Helaas zal dit ook een gereede aanleiding zijn voor de Colombiaanse machthebbers om de werkelijke betekenis van het verschijnsel TORRES te vergeten.

Zijn dood was echter een "moment of truth" dat de zelfzuchtigen die elkaar ten koste van het volk bestrijden, zal moeten blijven kwellen.

Het land bereidde zich voor op de verkiezingen van het parlement, de departementale vertegenwoordigingen en de gemeenteraden, welke in maart zouden worden gehouden. De regeringsgroep wordt gevormd door de z.g. "officiële" liberalen en de "Ospinista" conservatieven. Binnen de conservatieve partij zijn de "Lauro-Alzatistas" in de oppositie. De nomenclatuur is afgeleid van de namen der oprichters der verschillende facties, OSPINA PEREZ, Laureano GOMEZ en ALZATE AVENDANO. De liberalen hebben nog de weerbarstige loot, Movimiento Revolucionario Liberal, welke ook nog onderverdeeld kan worden in een "linea blanda" en een "linea dura". Nominaal kan nog worden gerekend tot de conservatieven de z.g. Alianza Nacional Popular van ROJAS PINILLA. Het is deze laatste groep die wellicht het grootste gevaar vormt voor het nationale front. De economische situatie van het land is de afgelopen maanden enigszins verbeterd en het nationale front is het toch eens kunnen worden over de presidentiële candidatuur van LLERAS RESTREPO.

Van de uitslag der parlementsverkiezingen in maart zou in grote mate afhangen welke tegencandidaten voor de dag zullen komen.

NEDERLANDSE ANTILLEN

De Scheepvaartvereniging Curaçao voelde zich afgelopen maand steeds meer gedrongen in de ongewilde rol van bemiddelaar tussen A.H.U. en C.B.H. De Vereniging heeft met beide bonden een c.a.o. en wenst begrijpelijkerwijs niet te worden betrokken bij de steeds groeiende onderlinge geschillen. Gezien het feit dat de bonden de werkgever steeds te pas en te onpas soms als toeverlaat, maar vaker als voetveeg gebruiken, lijkt dit een ijdele wens.

De C.B.H. voert een vrij succesvolle campagne tegen de A.H.U. op grond van het feit dat deze laatste haar leden op geen enkele wijze voorlichting geeft omtrent de bepalingen van de c.a.o. en de door de werkgever verplicht gestelde medische keuring. De C.B.H. verlangt van de werkgever dat er tijdig voorzieningen worden getroffen voor arbeiders die bij de keuring ongeschikt zouden blijken voor het werk. De bond hecht geen geloof aan de mededeling van de werkgever dat de keuring in de eerste instantie bedoeld is als een "inventarisatie van de gezondheidstoestand van de arbeiders". Zolang de S.V.C. geen garanties geeft aan de arbeiders die wegens afkeuring met ontslag zouden zijn bedreigd, acht de C.B.H. het verzet der arbeiders tegen de keuring gewettigd. Wel stelt het bondsbestuur voorop dat het in principe niet tegen de keuring is.

De A.H.U. beschouwt het propageren van het C.B.H.-standpunt als een slinkse aanval op haar en een poging om misbruik te maken van de vrees der arbeiders om zodoende de A.H.U. leden af te troggelen.

In feite is er in de haven van Willemstad weinig veranderd. De toestand die verleden jaar leidde tot een wilde staking, waartegen de toenmalige bonden (C.B.H., U.S.H.P. en N.H.U.) niets konden beginnen, is na de "blitzkrieg" der A.H.U. hersteld. De meeste havenarbeiders zijn de facto wederom ongeorganiseerd. Het lidmaatschap van de A.H.U. is bijna tot de helft teruggelopen en vele losse arbeiders zijn slechts nominaal lid van deze bond. De C.B.H. is kleiner, maar beter georganiseerd.

Telkens als gezinspeeld wordt op de zwakte van de A.H.U. klinkt de oude kreet: "GODETT kan op de dag waarop hij de gevangenis uitkomt, de haven weer lamleggen". Dit is ongetwijfeld waar, maar het is dan ook helaas een van de weinige dingen waar men in de haven van op aan kan.

Met betrekking tot de pogingen van de Venezolaanse havenarbeiders en van

de O.R.I.T. in het algemeen om de boycot op Cubavaarders uit te breiden, kan worden vermeld dat er onder de Curaçaose havenarbeiders geen enkele neiging bestaat om Venezuela de bal toe te rollen. Integendeel, de algemene reactie in de haven is dat hoe meer schepen in La Guaira worden geboycot hoe beter het is voor Curaçao. Nog afgelopen maand waren er twee concrete gevallen die deze houding illustreerden, met name toen een tweetal Japanse schepen die in La Guaira niet konden worden gelost, door de Curaçaose havenarbeiders met open armen werden ontvangen. In de Venezolaanse pers werd hierover in sterk afkeurende zin geschreven.

De Arubaanse vakbondsleiders ontptopten zich als politieke strevers van formaat.

Frans Lodewijk MADURO gaf te kennen dat hij op de lijst van de Partido Independiente Arubano, (P.I.A.), de door Max CROES recentelijk opgerichte afsplintering van de A.V.P., zou verschijnen, dingend naar een zetel in de Staten.

"Wijkie" MADURO speculeerde op zijn aanhang in de I.O.W.U.A., maar het werd in I.O.W.U.A.-kringen sterk betwijfeld of hij voldoende stemmen op zich zal kunnen verenigen. Indien MADURO een slechte politiek figuur slaat, verwachtte men dat zulks ook zijn dood als vakbondsleider zou betekenen.

MADURO's collega in het I.O.W.U.A.-bestuur, Casimiro YARZAGARAY, helde over naar de A.V.P., terwijl Edgar Emanuel MADURO, de voorzitter van de O.C.T.A., en C.L.A.S.C.-vertegenwoordiger op Aruba een politieke volte-face scheen te overwegen. Gebleken was dat er een toenadering was ontstaan tussen hem en de regeringspartij, P.P.A., welke voorheen nimmer heeft kunnen bogen op sympathie in de Christelijke vakbeweging.

De directe identificatie van vakbondsleiders met politieke partijen moet worden beschouwd als een ongezonde ontwikkeling, vooral in een kleine gemeenschap waarin de vakbondsleiders nauwelijks rijp mogen worden geacht. Het is moeilijk in deze verschillende associaties principiële overwegingen te onderkennen. De nadruk op persoonlijke ambities is funest voor de verdere ontwikkeling van het vakbondswezen.

Helaas is de verleiding om profijt te trekken van de vermeende populariteit van de betrokken vakbondsleiders onder de arbeiders voor de politieke organisaties in enkele gevallen reeds sterker gebleken dan het besef dat men wellicht later zelf aan de consequenties het hoofd zal moeten bieden. Uiteindelijk zullen de georganiseerde arbeiders, zelfs indien zij thans hun stem geven, hun gecompromitteerde leiders disqualificeren. Het gilde der politici zal

VERTROUWELIJK

- 14 -

alsdan versterkt zijn met een aantal ontspoorden, die in beide categorieën hun nut zullen hebben overleefd. De arbeiders zullen een desillusie rijker zijn en wellicht hun nieuwe leiders conform kiezen.

Het verschijnsel is weer eens een bewijs van het tekort aan - dan wel de onwil van - personen in onze samenleving die door actieve deelname aan de politiek een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van de Nederlandse Antillen.

De C.F.W. verkreeg tot grote verbazing en ontstemming van Domingo ALBERTO (Algemeen Verbond van Vrije Werknemersverenigingen), aansluiting bij het I.V.V.V. ALBERTO gaf te kennen dat hij de aansluiting zou bestrijden op grond van het feit dat de C.F.W. een vakbond en geen overkoepelend vakverbond is.

Ten aanzien van het eventuele toetreden van de U.M.U.C. tot het "C.L.A.S.C.-kamp", werd vernomen dat de juridisch adviseur van de bond heeft gesuggered nog even te wachten alvorens daartoe officiële stappen te ondernemen. De U.M.U.C. diende afgelopen maand een tweede klacht in tegen haar ex-voorzitter P. (Dixie) BLASSE, wegens het verduisteren van fondsen. Een eerste aanklacht werd geseponeerd wegens gebrek aan bewijs.